

પુસ્તક નં. ૧૫

તા. ૧૫-૫-૨૦

“ મુંબઈના ડાંગવાર્યાં હસમાયલી
અમલદારોએ, આંધળાં, અપંગોનો
હક્ક દબાવ્યો, અને મુખી મેઘજીભાઈ
મુળજી અને કામડીયો ધરોધર નાંદી
કરાવે છે, તેની અરજીઓનો હેવાલ.”

કિંમત ૩૬ આનો.

ઈસમાઈલી અમલદારો આમ ખુદીયા લગન અને
મરણ અટકાવીને “ મોટા કામના ” પૈસા
કઢાવે છે, તેનો હેવાલ છપાય છે.

અમલદારોના કારભારની પુસ્તક નંબર (૧) થી
(૧૫) નો કિંમત રૂ. ૧૧ સવા રૂ થીયો.

તીસર—રહેમતુલા ઈસમાઈલી ત્રીજેરીવાળા, [૬૨૦૪૭૬.]

જુ—ગાંધીકારો, ગાંધીની, મુંબઈ.

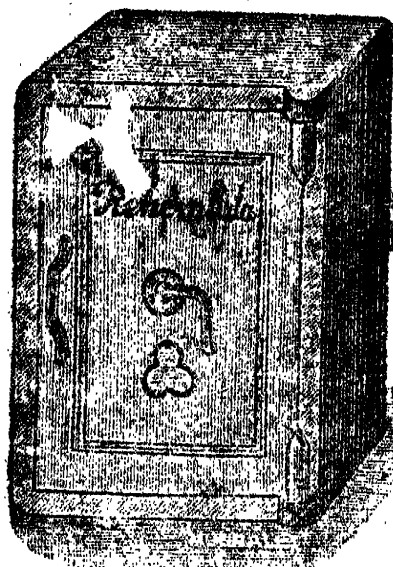
૩૨—શા. મગનલાલ જમજીવનદાસ.

ફેક્ટરી—શ્રી “સરસ્વતી” છાપખાનું, ૩૫૬, નામદેવી રસ્તો, મુંબઈ.

નવા પલેટની અખૂડ વારેલી પેટ તીજેરીઓ.

રહેમતુલાની નક્કી આગની ઓલી મજાની
અખૂડ વારેલી પેટ તીજેરીઓ.

આગમાં બળે નહીં, ચોરથી ખુલે નહીં,
ખોલે તો ચોરી પકડાય.

તીજેરીની ખરી ચાવી
ખોવાઈ ગય અને ખોળને
મલે તો, તેનાથી તીજેરી
ખુલે નહીં; ઘણીની ગેરફાળ
રીમાં તીજેરી ખોલવા આવે
તો તીજેરી ખુલે નહીં, અને
ઘણીને અખર પડે છે. યાને
ચોરી પકડાય છે.

તીજેરી અખૂડ વારેલી
એકજ દુકાની અને આગની
ગેરંટી.

વધુ ખુલાસા માટે ભાવનું કેટલોક મંગાવો.

તીજેરી મળવાનું કેટલાયું.

રહેમતુલા ઇસમાલ તીજેરીવાલા.

૬૦ તાંબાકાંટા, પાચધોની, મુબમ્બ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૭૪૨

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ઈસ્માઈલ બખ્તવારો

વિષય ર/૬૭૩૪૭૨૬:૬

હીઝહાઈનેસ સર આગા સુલતાન મહમદશાહ.

હાજર હમામ !!! હું ગરીબો અને અપંગ ખોળાઓ તરફથી અપીલ કરનાર રહેમતુલ્લા હસમાઈલી ત્રીજેરીતાળાને સુજીદો કબુલ કરશો.

નીચેની હકીકત આપ હમામ પાસે રજુ કરવાની રજા લઉં છું.

(૧) આંત્રણાં અને અપંગોને સાજની વખતે પકાવેલું અનાજ જમાતખાનામાં ઈસમાઈલી અમલદારો વાટી આપતા હતા, તેથી તેઓ બહાર બીજા માંગવા જતા હતા નહીં.

ઉપરનું પકાવેલું અનાજ અમલદારોએ આપવાનું બંધ કરીધું, તેથી અપંગ ખોળાઓને બહાર બીજા માંગવાની ફરજ પડી.

(૨) મુખી અને કામડીઆ ધરોધર નાંદી કરાવે છે, તેથી અવર કોમમાં ચર્ચા થાય છે.

(૩) (૪૭) માં હમામ આપના પીતાજી આગા અલી શાહે ગરીબોના લાલ વારતે રૂ. ૪૦,૦૦૦ ચાલીસ હજાર રૂપીઆ ઈસમાઈલી અમલદારોને સોંપ્યા હતા, અને ફરમાન્યુ હતું કે ફરક મેમાની દીક

ગરીબોના લાભ વાસ્તે ફરજિયાત દશ રૂપિયા વધુ લેવા, અને તે રૂપિયા ઉપરનાં ફંડમાં નાખવા.

ઉપરના ફંડનું શું થયું તેનો હિસાબ પણ ઈસમાઇલી અમલદારોએ આજ દિવસ સુધી બહાર પાડ્યું નથી.

(૪) (૪૭) માં ઇમામે ફરમાન ફરમાવ્યું હતું કે “કાંડી મોહલ્લાની ચાલીમાં” મારા ગરીબ મુરીદોને રાખજો. તે વખતમાં તેજ પ્રમાણે થયું.

પરંતુ આપ ઇમામની હુજુરમાં દીલગીરી સાથે રજુ કરવાની રજા લઉં છું કે, “કાંડી મોહલ્લાની ચાલીમાં હાલમાં મોટે ભાગે બધા પૈસાવારાઓજ રહે છે. પૈસાવાળાઓના રહેવાનું કારણ એ છે જે, કોટડી ખાલી થાય ત્યારે, ખાલી કોટડીની નાંદી થાય છે. એક કોટડીના સાતસો રૂપિયાથી આઠસો રૂપિયા, પાંચડીના આપે છે ત્યારે તેને કોટડી ખાલી મળે છે.

આવી રીતે પાંચડી લેવાય તો, પછી ગરીબ માણસ તેમાં કેમ રહી શકે? અને તે રૂપિયા ક્યાંથી લાવીને આપે?

આપ ઇમામને હું માનપૂર્વક અને સુજ્ઞાને કરીને અરજ કરું છું જે, નીરપક્ષપાત કમીટી નેમવાની અને તેના મારફતે ઉપરની હમીયતની તપાસ કરાવીને રીપોર્ટ મંગાવવા

દયા કરમાવશો, જેથી ગરીબ અને અપંગ ખોળાઓની હેરાન ગતીનો અંત લાવવા દયા કરમાવશો, જેથી (૪૭) માં ઈમામ આપના પિતાજીનું ફરમાન કાયમ રીયે, અને ગરીબ ખોળાઓને રાહત મળે, એવો દયાનો ફરમાન ફરમાવવા ગરીબ ખોળાઓ ઉપર દયા કરશો.

ઈસમાઈલી અમલદારો અને અપંગ

ઈસમાઈલીઓ.

આખી દુનીઆમાં તજર કરીને જોશો તો, દરેક નાતના અમલદારો પોતાની કામના ગરીબો જેવા કે, લુલાં, લંગડા, આંધળાં, અને અપંગોને નીલાવવાની કોશીશ કરી રહ્યા છે. પરંતુ આપણી કામના ઈસમાઈલી અમલદારો તો, એથી ઉલટીજ રીતે પોતાને મળેલા હુદાનો ગેરઉપયોગ કરી રહ્યા છે. તેનો દાખલો મારે દીલીગીરી સાથે નીચે આપવાની ફરજ પડે છે:—

આપણી કામમાં અગાઉ ખોળાઓને ધરથી પકાવેલો ખેરાક ખાતા પીતા જે, જ્યેલો હોય, તે સાદવાળા લાવીને જમાતખાનામાં ભેગો કરતાં હતાં, અને સંજની વખતે ઉપરના અપંગ ઈસમાઈલીઓને ખાવા વાસ્તે વારી આપતા.

હતા, તેથી અપંગ ઈસમાઇલીઓ પરકામમાં બીખ માંગવા જતા હતા નહીં, કારણ કે સાંજે તેઓને પકાવેલો ખોરાક મળતો હતો, તેથી તેના ઉપર આધાર રાખીને બેસી રહેતા હતા, અને બીખ માંગવા જતા હતા નહીં. પરંતુ કેળવણીના ઈસમાઇલી અમલદારોએ અપંગોને નીભાવવાનું તો, એક બાબત રહ્યું, પરંતુ ખોજઓને ધરેથી ખાતાં પીતાં બચેલો ખોરાક આવતો હતો, તે ખાઈને અપંગ ઈસમાઇલીઓ સંતોષ માનતા હતા, તે નહીં જોઈ શકવાથી પોતાના હુદાનો જરૂર ઉપયોગ કરીને હોશિયાર ઈસમાઇલી અમલદારોએ ખોજઓને ધરેથી બચેલો ખોરાક નહીં લાવવાનું સાદવાળાને હુકમ કર્યો, તેથી અપંગ ઈસમાઇલીઓને મળતો ખોરાક બંધ થયો. જેથી અપંગ ઈસમાઇલીઓએ કેમ અને અવર કેમમાં જાહૂરીમાં બીખ માંગવાનું ચાલુ કર્યું.

આ જગ્યાએ હું વાંચનારનું ધ્યાન ખેંચું છું કે તાત્કાલ અમલદારો પોતાની કેમના અપંગોને નીભાવ્યા તો નહીં, પરંતુ ખોજઓને ધરેથી પકાવેલો ખોરાક આવતો હતો, તે પણ બંધ કરાવ્યું. તેની ઈસમાઇલી અમલદારોને અરજીઓ કરી હતી, તે અરજીઓ મને નીચે આપવાની ફરજ પડી છે.

ગરીબોના ખોરાક શું કામ બંધ કીધો ? તેની
કરેલી અરજીનો ઉતારો.

અવક નં. ૪

મુબંધ તા. ૨૩-૭-૧૮

મમામી ઈસમાઈલી ખોળના મુખી મેઘજીભાઈ મુળજી
અને કામડીયા અલારખીઆ ભાઈ જીવરાજને ખુદાવંદ
સુખી રાખે. એતાન શ્રી મુબંઈ બંદરથી લીં રહેમતુલા
મસમાઈલ ત્રીજેરીવાળાના યાલી મદદ વાચશો. મારી
લખવાની મતલબ એ છે જે મસમાઈલી ખોળઓ પોતાને
ધરે પકાવેલો ખોરાક ખાતા પીતા વધે તે પોતાના ધરે
રાખી મુક્તા હતા. અને સાંજે સાદવાળા આવે, તેને બચેલો
ખોરાક આપતા હતા.

તે સાદવારા ભેગું કરીને જમાતખાને લાવતા હતા.
તે ભેગો કરેલો ખોરાક ગરીબ ખોળઓ જેવા કે આંધળાં,
કુર્લા, અપંગ અને બુદ્ધાએને ખાવા વાસ્તે આપતા હતા,
તેથી ઉપરના ગરીબ ખોળઓ ખાઈને સતોષ લેતા હતા.
પરંતુ મારે દીલગીરી સાથે લખવું પડે છે, કે હાલ થોડો
વખત થયા ખોળઓને ધરે બચેલું ખોરાક લાવવાને બંધ
થયું છે. તેથી ઉપરના ગરીબ અપંગ ખોળઓનો ખોરાક
બંધ થવાથી તેઓને ગામમાં બીજા માંગીને પોતાનું ગુજ-
રાન પુર કરવું પડે છે.

આ જગ્યાએ હું મુખી કામડીયાને ફરીથી અરજ કરું છું કે ઇસમાઈલી બાઇઓના ધરેથી બચેલો ખોરાક લાવવાનું શું કારણસર બંધ કરીધું ? તેનો ખુલાશો આપવા મહેરબાની કરશો. અગરજો આનો ખુલાશો દિવસ દશની અંદર આપવા મહેરબાની નહીં કરશો તો, મારે દીલગીરી સાથે જે મને વાજખી લાગશે, તે હું પગલાં ભરીશ.

આની નકલ કામડીયા સાહેબને રજીસ્ટર કરીધી છે, અને મુખી સાહેબને કવરમાં મોકલાવી છે.

લી૦ રહેમતુલા ઇસમાઈલ ત્રીન્નેરીવાળાના યાલી મદદ વાંચશો.

કે. ત્રાંબા કાંટા પાયધોની મુ. મુખ્યઈ.

ઉપરની અરજીનો જવાબ નહીં મળવાથી ઇસમાઈલી કૌન્સીલને કરેલી અરજી તેનો ઉતારો.

બાવક નં. ૫

મુખ્યઈ તા. ૭-૮-૧૯૧૮

ઇમામી ઇસમાઈલી કૌન્સીલના પ્રેસીડન્ટ હાજીઆમદ ભાઈ દેવજી આલીજહાં બુમાબાઈ ચરીફ અને સેક્રેટરી ડા. રજબઅલી સમજી લખધીર તથા સરવે મેમ્બરોને આપણા હાજર ઇમામ મુખી રાખે. એતાન શ્રી મુખ્યઈ બંદરથી લી૦ રહેમતુલા ઇસમાઈલ ત્રીન્નેરીવાળાના યાલી મદદ વાંચશો.

મારી લખવાની મતલબ એ છે જે, જવક નં. (૧) તા. ૧૬-૫-૧૮ અને જવક નં. (૪) તા. ૨૩-૭-૧૮ના કાગળો મુખી અને કામડીયા સાહેબોને લખ્યા હતાં. પરંતુ મુખી અને કામડીયા સાહેબોએ તેનો જવાબ આપવાને કાંઈ મહેરબાની કીધી નથી. તેથી આ કાગળ તમે મેમ્બરોને લખવાની મને ફરજ પડી છે.

(૧) થોડા વખત થયા દોસ્ત મામદ ખીલ્ડીગમાં અને તેની બાબુના માળામાં પકાવેલા અનાજની બાઈઓ નાંદીઓ કરે છે. તેથી કામ અને અવર કામમાં ગીબત થાય છે. અને આપણા ધર્મની ઉધાડ થાય છે. કારણ કે દરેક માળામાં કામ અને અવર કામની આવ, જવ, થાય છે, તેથી બાઈઓ નાંદી કરે છે, તેની અવર કામના માણસો સાંભળીને કહે છે કે આ શું કામ વેચે છે, એવી ચર્ચા થાય છે. તેનો જવાબ આપતાં આપણા ધર્મની ઉધાડ થાય છે.

(૨) ખોળાઓને ધરે ખાતાં પીતાં બચેલો ખોરાક રાખી મુકતા હતા. તેને સાંચે સાદવારાઓ ધરેધરથી લાવી બેસું કરીને જમાતખાને લાવતા હતા, અને સાંજની વખતે ગરીબ ખોળાઓ જેવાં કે લુલાં, લંગડાં, આંધળાં, અને બુદ્ધાઓને વાટી આપતા હતા, તેથી ઉપરના અપમાન અને હાત્યાર ખોળાઓ પરકામમાં

બીખ માંગવા જતા હતા નહીં. પરંતુ મારે હાલમાં દીલગીરી સાથે જણાવવું પડે છે કે ખોળાઓને ધરેથી બચેલો ખોરાક લાવવાનું સાદવારાઓને હાલમાં થોડો વખત થયા મુખી, કામડીયાઓએ બંધ કરીધું છે. તેથી ઉપરના ગરીબ ખોળાઓ લંગડા, લુલાં, આંધળા, અને અપંગોને પકાવેલો ખોરાક આપવાનું બંધ થવાથી કામ અને અવર કામમાં બીખ માંગવાની ફરજ પડી છે.

તેથી હું આપ અમલદારોને માનપૂર્વક અરજ કરું છું કે ખોળાઓને ધરેથી ખાતાં પીતાં બચેલો ખોરાક શું કારણથી સાદવારાઓને લાવવાનું બંધ કરીધું? તેનો ખુલાશો લેખીત આપવા મહેરબાની કરશો. અગર આનો ખુલાશો દીવસ (૧૪) ની અંદર આપવા મહેરબાની નહીં કરશો તો, મને જે વાળખી પગલાં ભરવાની સલાહ મળશે, તે પ્રમાણે હું પગલાં ભરીશ. તેના જોખમદાર આપ અમલદારોજ છે. તે ઉપરાંત ધરોધર શું કારણથી પકાવેલા અનાજની નાંદીઓ થાય છે, તેનો ખુલાશો પણ આપવા મહેરબાની કરશો. જેથી મારે વધુ ચર્ચામાં ઉતરવું પડે નહીં. હાલ તો એજ.

લી. રહેમતુલા હસમાઇલ ત્રીજેરીવાળાના યાદી મદદ વાંચશો.
દે. ત્રીજાકાંટા પામધોની, મુ. મુખ્ય.

આપણી આગાખાની કામમાં ઇસમાઈલી અમલદારો માથે તેના કામની કાંઈ દેખરેખ રાખનાર અથવા તેના આપખુદીના કામની કાંઈ ફરીઆદી સાંભળનાર હોજ નહીં. તેથી જોને હુદો મળે છે, તેનો અહંકાર એટલો બધો વધી જાય છે કે, અગાઉના “ દૈત્યના કામ ” અને “ જજીતો ”ના કામોને પણ ભૂલાવી દીધે છે. તે ઉપરાંત શ્વર્મ વિરૂદ્ધ અને આપણા હાજર ઇમામના ફરમાન વિરૂદ્ધ કામ કરીને, પૈસા ભેગા કરી રહ્યા છે.

આપણી કામમાં મુખી મેદજીલાઈ મુજીજ અને કામ-ડીયા અક્ષારખીયા ભાઈ જીવરાજ, અમલદાર નીમાયા, તે પછી તો જેમ એક માણસે પૈસા ભેગા કરવાનો કંદાકટ લીધો હોય, તેના માફક આપણા શ્વર્મ અને હાજર ઇમામના ફરમાન વિરૂદ્ધ આપખુદી ચલાવીને અપંગ અને અધિજા ઇસમાઈલીઓનો, હક્ક દુખાવીને તેઓને બીખ માંગતા કીધા, તેના હક્કની શું કામ ધરોધર નાંદીઓ કરાવે છે ? તેની મેં મુખી અને કામડીયા સાહેબને અરજીઓ કીધી હતી, પરંતુ કાંઈએ પણ તેનો જવાબ આપ્યો નહીં જેથી મારે આ દીલગીરી સાથે જાહેરીમાં છપાવવાની મને ફરજ પડી છે.

ધરોધર નાંદીઓ કરાવે છે, તેની મુખી સાહેબને
કરેલી અરજી તેનો ઉતારો.

જવક નં. ૧

મુંબઈ તા. ૧૬-૫-૧૮.

ઈસમાઈલી ઝોળના મુખી મેઘજીભાઈ મુળજી અને
કામડીયા અધારખીયા બાઈ જીવરાજને મૈલા હમેશાં
મુખી રાખે.

એતાન શ્રી મુંબઈ બંદરથી લીં રહેમતુલા ઈસમાલ
ત્રીજેરીવાળાના પાલી મદદ વાંચજો.

મારી લખવાની મતલબ એ છે જે ખડકપર આવેલી
શેઠ દોસ્તમામદ પીરમામદની ખીલ્ડીંગમાં હમેશાં પકાવેલા
અનાજની અને તે ઉપરાંત ખીજી ચીજની બાઈઓ દરરોજ
નાંદીઓ કરે છે. તે નાંદીઓના પૈસા ભેગા કરીને આપ
અમલદારોને આપતી હશે, અથવા દફતર ખાનામાં પૈસા
જમે કરાવતી હશે. પરંતુ આ જગ્યાએ મુખી અને કામડીયા
સાહેબોનું ધ્યાન ખેંચવાની રાજ લઉં છું કે, ઉપરની
ખીલ્ડીંગમાં ઈસમાઈલીઓ અને ઈસ્નાઅશરી જમાતવાળા
પણુ રહે છે. તે માળો મોટો હોવાથી અવર કામના માણુ-
સોની પણુ પ્રણી આવ જાય છે. તેવા માળામાં બાઈઓ,
સંડાસ પાસે અને દાદરા પાસે ઉભીને હાથમાં રમિયું અનાજ

અથવા ખીજી ચીજોને લઈને ખાનામાં જોવી રીતે નાંદી કરે છે, તેવી રીતે ઉભીને ખુમ મારે છે કે “ ચાર આના ” “ પાંચ આના ” વધે તેને શાહપીર વધારે, ખાનાવદાન ! તેમ મોઢેથી મોટી ખુમો પાડે છે, તેમાં ધરમ ચુસ્ત બાધ્યો સંડાસ પાસે, આપણા હાજર ઈમામની મેમાની પણુ કરે છે. આવી રીતે બાધ્યોને આપ સાહેબોએ નાંદી કરવાનો હુકમ આપ્યો હોય, તો તે હુકમ ખેંચી લેવા મહેરબાની કરશો. કારણ કે અવર કોમની જ્યાં આવ જા હોય, તે જગ્યાએ ઉપર પ્રમાણે ચાલીમાં ઉભીને નાંદીઓ કરે અને અવર કોમના માણસો સાંભળે, તેથી આપણા ધરમનો પડદો રાખવાને બદલે ધરમની ઉઘાડ થાય છે.

ખીજી આવી રીતે માળામાં જ્યારે નાંદી કરવાનું આજુ થાશે તો, પછી જમાતખાનામાં ધુઆ અને મેમાનીની ચીજો આવતી અટકી જશે, અને જેમ જેને ગમશે, તેમ તે ચીજોની નાંદી કરીને પૈસાનો ઉપયોગ પોતાના ધ્યાનમાં આવશે, તેમ કરશે.

મધ તા. ૧૩ મીએ મેં નજરે જોયેલા દાખલાનો આપની પાસે ખુલાશો કરવાની હું રજા લઉં છું. હું સાચા બાર વાગે મારે ઘેર ઉપરની ખીલ્ડીમાં પહેલે માળે ખાવા મૂક્યો, તે વખતે એક બાધ નાંદી કરતી હતી, તે નાંદી

સાડા અગીઆર આનામાં વેચી, તે વખતે હું સડામમાં હતો. તે પછી એક બીજી નાંદી આઠ કે નવ આનામાં વેચાણી. તેની અરધી કલાક અગાઉ બે નાંદીઓ થઈ હતી.

હું ફરીથી મુખી કામડીયા સાહેબોનું ધ્યાન ખેંચું છું કે જો ઉપરની બાઈઓને નાંદી કરવાતો હુકમ આપ્યો હોય, તો પાછો ખેંચી લેવા મહેરબાની કરશો. અગર જો તે બાઈઓ આપખુદીથી નાંદીઓ કરતી હોય, તો તેને અટકાવવા મહેરબાની કરશો.

અગર તેમ નહીં કરવાનું કારણ લેખીત આપવા મહેરબાની કરશો.

અગર ઉપરનું કારણ દિવસ પંદરની અંદર લેખીત આપવા મહેરબાની નહીં કરશો તો, મારે દીલગીરી સાથે આ કાગળ બહાર પેપરમાં અને હેન્ડબીલોમાં છપાવીને બહાર પાડવાની મને ફરજ પડશે. તેના જોખમદાર તમે અમલદારોજ છે. આ કાગળની તકલ કામડીયા સાહેબ અને ઈસ્માઈલી કૌન્સીલને કવરમાં મોકલાવી છે, અને મુખી સાહેબને રજીસ્ટર કીધી છે.

લી. રહેમતુલા હસિમાહલ મીજેરીવાળાના વાલી અદલ વાંચશે.

ઉપરની અરજીનો મુખી અને કામડીયા સાહેબે
જવાબ નહીં આપવાથી કરેલી અરજી
તેનો ઉતારો.

જાવક નં. ૧૬

મુજબ તા. ૨૬-૧૨-૧૮

પરજગાર અને સખી ગૃહસ્થ મુખી-મેંદજીભાઈ મુળજી
અને લખોપતી કાવડીયા અલારખીયાભાઈ જીવરાજ જોગ.

તમે સાહેબોને ગઈ તા. ૧૬-૫-૧૮ના કાગળ લખ્યો
હતો કે, દોસ્ત મામદ બીહડીંગમાં બાઈઓ પકાવેલા અના-
જની નાંદીઓ કરે છે. તે નાંદીઓ આજ દીવસ સુધી
ચાલુ છે. અત બાજીના માળામાં વૉશીંગ કંપની અને
હોટલના ઉપરના માળામાં પણ નાંદીઓ થાય છે.

આજે બપોરે તા. ૨૨-૧૨-૧૮ના રોજ દોસ્ત મામદ
બીહડીંગમાં પહેલે માળે પકાવેલા અનાજની બે નાંદીઓ
થઈ. એક સાડાપાંચ આના અને એક સાડા ચાર આનામાં ગઈ.

નાંદી થતી હતી, તે વખતે એક મુસલમાન બાઈ
માળામાં આવી હતી, તે વખતે મને એમ લાગ્યું કે અગાઉ
આપણી કામમાં મુખીઓ અને કામડીયાઓ થઈ ગયા,
તેઓ આવી રીતે પ્રસેધ નાંદીઓ કરાવીને પૈસા ભેગા

કરાવતા હતા નહીં. પરંતુ તમે મુખી તો માથે રહીને આપણા ધર્મની ઉઘાડ કરીને આવી રીતે ધરોધર નાંદીઓ કરાવીને પૈસા ભેગા કરવા લાગ્યા છો. આ જગાએ હું મુખીને અરજ કરું છું કે અગાઉ જે નાંદી બાબતની અરજ કીધી હતી, તેને આજે સાત મહીના થયાં. સાત મહીનામાં બાકીઓએ નાંદીઓ કરીને તમને કેટલા રૂપિયા આપ્યા, અથવા દક્ષતર ખાતામાં કેટલા રૂપિયા જમે કરાવ્યા, તેનો ખુલાશો આપવા મહેરબાની કરશો. અગર તેમ નહીં કરશો તો, મારે દીક્ષગીરી સાથે તમારા આપખુદીના કામની બુકો છપાવીને જાહેરીમાં વેચીશ. તેના જોખમદાર તમે અમલદારોજ છો. તમારા આપખુદીના કામના નમુના થોડા નીચે લખવાની રજા લઉં છું:—

તમેએ ખુદાનો ડર રાખ્યા વગર એક વિધવા બાઈના પૈસા કાબુમાં લેવા વાસ્તે હાઈકોર્ટમાં તમે હડહડતી ખોટી જુજાની આપી. અને તમારા નોકરોને પણ ખોટી જુજાની આપવાને ઉત્તેજત આપ્યું. તેથી નામદાર જડને તમે મુખીને હડહડતી ખોટી જુજાની આપનાર તરીકે જાહેર કીધાં.

ખીજું તમે મોટા કામદીયા ઇસમાલલાહ કાસમાણીના વીધવાના ટ્રસ્ટી બન્યાં, અને બાક મુજરી મઠ તેને દરગાહમાં

દફનાવવા લાઇ ગયાં, તે વખતે તેના દીકરા ઈશ્વામ બાઇએ કહ્યું કે મારી માની જીયારત અને મોલુદ તો હું કરીશ.

તેના જવાબમાં તમેએ કહ્યું કે “જીયારત મોલુદ તો તને કરવા નહીં આપીયે.” અને તમેએ મરનાર બાઇ કામડીઆણીની જીયારત મોલુદ નહીં કરતાં, બાંતી પણ નહીં કરી. અને તેને બદલે મીઠાઇઓ મંગાવીને ખાધી. આવી રીતે મૈયત પાછળ ક્રીયા આપણી કામમાં કાઇએ કાધી હોય તો, તમે મુખીએ આપણુદીથી પહેલી કાધી છે. આપણી કામમાં ગરીબમાં ગરીબ મરી જાય છે, તેની પાછળ પણ બાંતીની ખીચડી અને જીયારત મોલુદ પણ થાય છે. પરંતુ તમેને મોટાં કામડીયાની વીધવા બાઇએ લાખો રૂપિયાના દૂરદી બનાવ્યાં, તે પૈસા નહીં ખરચતાં, તમેએ ધરમ ક્રિયા કર્યા વગર દરગાહમાં એમને એમ તેને દફનાવી.

જીયારત મોલુદ નહીં કરવાતું આપણા ધરમમાં કઈ કંઈ જગાએ ફરમાવેલું છે ? તેનો ખુદાશે આપવા મહેરબાની કરશે. બીજું તમે મુખીએ આપણુદી ચલાવીને આમણા હાજર ઈમામની એ ફરમાની કરીને મોહરમના દસ માતું જમણ પણ બંધ કાધું. તેથી આપણા ધરમ અજાણે તમેએ બેફરમાની કાધી. બીજું તમેએ પૈસા ઉઠા-

વવાની મતજાયથી કેશવજી લાલજીની પાસેથી “ ઇસમાઇલીનો પાસ ” લઈ લેવાની કોશીશ કરી. પરંતુ કેશવજી લાલજી તમારા ફરેખમાં નહીં ફસાણો, તેથી તમેએ આપના નામ વગરના ૧૫ જણાઓને ઉભાં કરીધા, યાને નવ જણાઓના આપના નામ નથી આપ્યાં. તેને ઉભા કરીને મુંબઈની ઇસમાઇલી કૌન્સીલમાં કેશવજી લાલજી માથે કેસ નોંધાવ્યો. તે કાયદાની કમ કલમથી કેશવજી લાલજી માથે કેસ નોંધાવ્યો ?

હવે ઇસમાઇલી કૌન્સીલ કેશવજી લાલજીને કેવી રીતે હેરાન અને પામમાલ કરે છે, તે હવે જોવાનું છે.

આની નકલ ઇસમાઇલી કૌન્સીલને મોકલી છે.

લી૦ રહેમતુલા ઇસમાઇલી ગ્રીન્ડેરીવાળાના યાલી મદદ વાંચશે.

ડ૦ ત્રાંબાકાંટા પાવધાની, મુ. મુખ્ય.

આગા અલીશાહનું ફરમાન અને ગરીબ જોનાઓ વાસ્તે ચાલીઓ.

આપણા હાલના હાજર ઇમામના પીતાજીએ ઇસમાઇલી અમલદારોને ફરમાન ફરમાવ્યું કે “ કાંડી મહોલ્લાની ચાલીઓમાં મારા ગરીબ મુસીદોને રાખજો, અને ફક્ત તમાનું જ જાકું લેજો.” તે વખતમાં તે પ્રમાણે થયું. પરંતુ

આગા અલીશાહે દુનીઆખાને લુગડા બદલાવ્યા, તે પછી ઈસમાઈલી અમલદારો માથે કોઈ દેખરેખ રાખવા અથવા તપાસ કરનાર કોઈ હતુજ નહીં, તેથી કાંડી મોહલ્લાની કામપણ કોટડી ખાલી થાય, તો તેને નાંદી કરે અને લીલાંઉ કરે, અને કોઈ પૈસા વધે તેને કોટડી ખાલી મલે. તેજ પ્રમાણે હાલ રીત ચાલુ છે. અને એક કોટડીના આસરે રૂપીયા સાતસોથી આઠસો પાંચડીના આપવા પડે છે. તેની રસીદ પણ આપતા નથી. ગરીબ ખોળાઓ પાસે આટલી રકમ ક્યાંથી હોય કે એક ખાલી કોટડી લઈ શકે ?

હાલમાં કાંડી મોહલ્લાની ચાલીઓમાં મોટે ભાગે બધા પૈસાવાળાઓજ રહે છે. તેથી ઈસમાઈલી અમલદારોએ આગા અલીશાહની બે ફરમાની કરી છે. આ જગ્યાએ હું હાજર ઈમામને આજીજીથી અને સુજીદો કરીને અરજ કરું જે, આપના પીતાજી (૪૭) માં હમામ આગા અલીશાહની યાદગીરી કાયમ રાખવા વાસ્તે કાંડી મોહલ્લાની ચાલીમાંથી પૈસાવાળાઓને ખાલી કરાવીને ગરીબ ખોળાઓને રહેવા સાર દયા ફરમાવશો, જેથી આગા અલીશાહના ફરમાનની યાદગીરી કાયમ રહેશે. ખીલું કાંડી મોહલ્લાના ફરવાળ ઉપર “ગરીબ ખોળાઓને રહેવાની ચાલીઓ,” આ નામનું પાટીઉ લગાવશો, એટલે પૈસાવાળો કોઈ ત્યાં જઈ નહીં જેથી તે કોટડીઓ ગરીબોનેજ મળશે.

આગા અલીશાહનું ફરમાન અને ગરીબ ખોળખોનું ફંડ.

ઇસમાઇલી અમલદારોને આગા અલીશાહે મોટી રકમ સોંપીને ફરમાન ફરમાવ્યું કે “ આ ફંડ મારા ગરીબ મુરીદ ખોળખો વાસ્તે જમા કરજો, અને મારી જે મેમાની કરે તેના પાસેથી ફરજ્યાત ઉપરના ફંડ સાડ રૂપીયા (૧૦) દશ વધુ લેજો. અને તે ફંડમાંથી મારા ગરીબ મુરીદ ખોળખોને નીલાવજો. પરંતુ મારે દીલગીરી સાથે કહેવું પડે છે કે, ઇસમાઇલી અમલદારોએ આગા અલીશાહના ફરમાનની હરકાર કાઢી નહીં. તે ફંડનું શું થયું અને ક્યાં ગયું ? તેનો આવ દીવસ સુધી કાઢીએ હીસાબ બહાર પાડ્યું નથી.

આ જગ્યાએ હું પાંચનાર ભાઈઓનું ધ્યાન ખેંચું છું કે દરેક નાતના અમલદારો પોતાના ગરીબ નાતીલાઓને નીલાવવા વાસ્તે અને તેનું દુઃખ ઓછું કરવા વાસ્તે કોશીશ કરી રહ્યા છે. પરંતુ આમણી કોમના ઇસમાઇલી અમલદારો તો, તેથી ઉલટી રીતે ગરીબોને કેમ હેરાન અને પાયમાલ કરવા તેવીજ કોશીશ કરી રહ્યા છે. તેની તમારે ખાતરી કરવી હોય તો, મારા તરફથી ઉપાવેલી ઇસમાઇલી અમલદારોના કારંભારની છુટક નંબર (૧) થી (૧૪) સુધીની

વાંચશો, જેથી તમેને ખાત્રી થશે કે, ઇસમાઇલી અમલદારો ગરીબોની રક્ષા કરનાર છે કે, તેને હેરાન અને પામમાલ કરનાર છે, તેના ખુલ્લે ખુલ્લા કામ તમેને સમજાશે.

ઇસમાઇલી અમલદારોને ઉપરના ફૂંડ વિશે મેં અરજીઓ કીધી હતી, તે હું નીચે આપું છું:—

ગરીબ ખોળખોના હિતનું આગાં અલીશાહનું ફૂંડ. તેની અરજીનો ઉતારો.

બવક નં. ૨

મુબઇ તા. ૧૭-૬-૧૮.

મુબઇના ઇમામી ઇસમાઇલી ખોળના મુખી સાહેબ મેઘજીભાઇ મુળજી અને કામડીયા સાહેબ અલારખીયા ભાઈ જીવરાજને આપણા હાજર ઇમામ સુખી કરે અને દીન પરદીન તમારી ચડતી કરે.

એતાન શ્રી મુબઇ બંદરથી લીંબ રહેમતુલા ઇસમાઇલી ત્રીજેરીવાળાના ચાલી મદદ વાંચશો.

મારી આપ અમલદારો પાસે આજીજીથી એ અરજ છે કે “ખોળા રિશમર” પેપર મુસ્તક ૧ છું અંક ૧૩ મો. પાનું ૧૨૬ તા. ૧૫મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૫માં લખાયેલું છે કે આપણા હાજર ઇમામ હીઝકાઇનેસ સર આગા અલી-

સાહે ૩૫૫૫ ૪૦૦૦૦) ની રકમ ભેળી કરાવીને ઈસમાઇલી અમલદારોને સોંપી અને ફરમાવ્યું કે અમને જે મેમાની થાય તે મેમાની પાછળ, તે ફંડમાં નાખવા સાડ દરેક મેમાની દીક દશ રૂપિયા ફજ્યાત લેવા અને તે ફંડમાંથી મારા નીરાધાર ગરીબ મુરીદોને લાલ આપવો. ઉપર પ્રમાણે આપણા ઇમામ, સર આગા અલી શાહનું ફરમાન થયું હતું. આ જગાએ હું ફરીથી મુખી કામડીયા સાહેબનું ધ્યાન ખેંચવાની રજા લઉં છું કે ઉપરના ફંડનો આવક જાવકનો હીસાબ ઇસમાઇલી અમલદારોએ આજ દીવસ સુધી જહાર પાડ્યો નથી. તેથી મહેરબાની કરીને ઉપરનો ફંડ કેના તાબામાં છે તે ફંડ કેટલાનું થયું છે ? તેમાંથી કેને કેને લાલ મળ્યો છે, તેનો આવક જાવકનો હીસાબ જહાર પાડવા મહેરબાની કરશો. અગર ઉપરના ફંડનો હીસાબ જહાર નહીં લખી મોકલશો તો, મને જે કાયદેસર યોગ્ય પગલાં લેવાની સલાહ મળશે, તે પ્રમાણે યોગ્ય પગલાં લરીશ.

અને નકલ કામડીયા સાહેબ અક્બરખીયા લાઈ જીવરજને પણ મોકલાવી છે.

લી૦ રહેમતુલ્લા ઈસમાઇલી ત્રીજેરીવાળાના પાલી મદદ વાંચશો.

ઉપરની અરજીમાં મુખી કામડીયા સાહેબે જવાબ નહીં આપવાથી મુખ્યમંત્રી ઈમામી ઈસમાઇલી કૉન્સીલને કહેલી અગત્ય.

ઈમામી ઈસમાઈલી કૌન્સીલને કરેલી અરજી તેનો ઉત્તરો.

જાવક નં. ૩

મુજબ તા. ૨૧-૬-૧૮.

મુજબની ઈમામી ઈસમાઈલી ખોજાના કૌન્સીલના પ્રેસીડેન્ટ સાહેબ હાજી આમદભાઈ દેવજી અને આલીખન જુમાભાઈ શેરીફ અને સેક્રેટરી ડૉ. રજબઅલી રામજી લખવીર અને સર્વે કૌન્સીલના મેમ્બરોને આપણા હાજર ઈમામ હમેશા સુખી રાખે. અંતાન શ્રી મુજબ જાંદરથી લીં રહેમતુલા ઈસમાઈલ ત્રીજેરીવાળાના પાલી મદદ વાંચશે.

ચાલુ માસની ગણ તા. ૧૭મીને દીને મુખી સાહેબ મેવજીભાઈ મુજબ અને કામડીયા સાહેબ અલારખીયા ભાઈ જીવરાજને જાવક નં. ૨ ની અરજી કીધી હતી, પરંતુ મારે દીલગીરી સાથે લખવું પડે છે કે મુખી સાહેબ મેવજી ભાઈ મુજબએ મારો રજીસ્ટર્ડ કાગળ લીધો નહીં, અને મને પાછો મળ્યો છે. તેથી આપ સાહેબોને આ નીચેની માહિતી આપવાની ફરજ પડી છે. આપણા હાલના હાજર ઈમામના પીતાજી હીઝહાઈનેસ સર આગા અલીસાહે ફંડ એકઠું કરીને ઈસમાઈલી અમલદારોને સોંપ્યું અને ફરમાવ્યું કે અમને જે મેમ્બરી કરે તેની પાસેથી દરેક મેમ્બરી દીદ

ફરજ્યાત દશ રૂપીયા વધુ લેવા, અને તે દશ રૂપીયા ઉપરના ફંડમાં નાખવા અને તે ફંડમાંથી મારા નીરાધાર ગરીબ મુરીદાને લાભ આપવો. હવે આ જગ્યાએ હું ઇસમાઇલી કૉન્સીલનું ધ્યાન ખેંચું છું કે ઉપરનો ફંડ કોના સ્વાધીનમાં છે, તે કેટલાનું થયું છે, તેમાંથી કોને કોને લાભ મળે છે, તેનો આવક જવકનો હીસાબ આજ દિવસ સુધી ઇસમાઇલી અમલદારોએ બહાર પાડ્યો નથી. તેથી હું આપ અમલદારોને માનપૂર્વક અને આજીજીથી અરજ કરું છું કે ઉપરનો ફંડ કોના સ્વાધીનમાં છે, તે કેટલાકનું થયું છે, તેમાંથી કોને કોને લાભ મળે છે, તેનો આવક જવકનો હીસાબ ઉપરની તારીખથી પંદર દિવસ અંદર બહાર પાડશો. અગર બહાર નહીં પાડવાનાં કારણ લખી મોકલવા મહેરબાની કરશો. અગર તેમ નહીં કરશો તો દીલગીરી સાથે કાયદેસર મને જે પગલાં ભરવાની સલાહ મળશે, તે પ્રમાણે પગલાં ભરીશ. જવક નં. ૨ ની અરજ કામડીયા સાહેબ અલારખીયા ભાઈ જીવરાજ પાસેથી મંગાવીને વાંચે થશે. આની નકલ પ્રેસીડેન્ટ હાજી આમદભાઈ દેવજીને પણ મોકલાવી છે.

લી૦ રહેમતુલા ઇસમાઇલી ત્રીજેરીવાળાના પાલી મદદ વાંચશે.

મારા કાગળનો “ ધી યોગ્યે પંજેભાઈ કમીટીએ
આપેલો જવાબ તેનો ઉતારો.

મુંબઈ તા. ૧૮મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૨૦.

“ ધી યોગ્યે પંજેભાઈ કમીટી.

—:૦:—

મી. રહેમતુલા ઈસમાલ ત્રીજેરીવાળા જોગ
શ્રી મુંબઈ.

જત તમારો લખેલો પત્ર વગર તારીખનો માસ
ફેબ્રુઆરી ૧૯૨૦ નો પહોંચ્યો. તે અમારી કમીટીમાં રજુ
કરતાં નીચે મુજબ ઠરાવ થયો છે, તે તમોને જણાવું છું.

સાહેબ,

તમો અમારી જમાતથી બહાર હોવાના સખએ તમારા
પત્રપર ધ્યાન નહીં આપતાં જણાવીએ છીએ કે કોઇપણ
પ્રકારનો અમો તમારી સાથે વહેવાર રાખવા માંગતા નથી.
માટે હવે પછી તમારે અમારી સાથે પત્ર વહેવાર વીગેરે
રાખવા તરફી લેશો નહીં એજ.

ધી. “ ધી યોગ્યે પંજેભાઈ કમીટીનીવતી
મીરન' મામક હવરાજ માન. સેક્રેટરી.

ઉપરના કાગળના જવાબમાં આપણા ધર્મ પ્રમાણે
કયા ગુન્હાથી તાતબહાર થાય ? તેનો ખુલાશો માંગવા સાર
લખેલો કાગળ તેનો ઉતારો.

અવક નં. ૨૬

મુજબ તા. ૨૧-૨-૧૯૨૦.

“ ધી બોમ્બે પંજેલાઈ કમીટી જોગ.

ગઈ તા. ૧૮ મીનો તમારો લખેલો કાગળ મળ્યો.

તેના જવાબમાં લખવાની રજા લઉં છું કે ઇસમા-
ઇલી અમલદારો આપણા હાજર હમામના ફરજાન અને
ધર્મ વિરૂદ્ધ આપણુદી ચલાવીને ધમતે નામે કામ પાસેથી
પૈસા કઢાવી રહ્યા છે. તેના કામની અરજીઓ ઇસમાઇલી
અમલદારોને કરી હતી, કે શું કારણથી મરજુ અને લગન
અટકાવીને પૈસા કઢાવે છે ? તેનો ખુલાશો નહીં માંગવાથી
તેવા કામને જાહેરીમાં લાવવાની મને ફરજ પડી.

પુનાના વારસ ડાહ્યાભાઈ વેલજીએ “ અહમદનગરની ”
કોર્ટમાં આપણા હાજર હમામ અને ધર્મ વિરૂદ્ધ જુલાની
આપી, તેનો જવાબ ઇસમાઈલી અમલદારો, પંજેલાઈઓ,
અને મીસ્ત્રનરીઓ, પાસેથી ખુલાશો માંગવા વારને બુક
નંબર (૧૨) ની છપાવીને બધાને મોકલી હતી. અને તેજ
પ્રમાણે તમારા પાસેથી પણ ખુલાશો માંગવાની હું મારી

ફરજ સમજું છું. કે સાચું શું છે? અને ખોટું શું છે? તે વાતને જાહેરીમાં લાવવા વાસ્તે ઉપરના ઇસમાઇલી અમલદારે પાસેથી ખુલાશો માંગ્યો છે. તેનો ખુલાશો આપવાને બદલે તમે “ પંજેભાઇ કમીટીએ ” ભલતોજ જવાબ આપ્યો કે, “ નાતબદારને અમે જવાબ આપતાં નથી.” આ જગાએ હું તમે પંજેભાઇઓનું ધ્યાન ખેંચું છું કે કયા ગુન્હાથી નાતબદાર કરાય? તેનો આપણા ધર્મ પ્રમાણે ખરેખરો ખુલાશો આપવા મહેરબાની કરશો. જેથી સમજી શકાય કે ખરું શું છે? અને ખોટું શું છે? આનો ખુલાશો એક અલ્લાહીઆની અંદર આપવા મહેરબાની નહીં કરશો તો મારે દીલગીરી સાથે “પેપરોમાં” અથવા મારી નીકળતી ખુકામાં છાપીને કામના બાણ વાસ્તે બહાર પાડીશ. આની નકલ મુજબની ઇમામી ઇસમાઇલી કૌન્સીલને પણ મોકલી છે. લીજ રહેમતુલા ઇસમાઇલ ત્રીજેરીવાળાના યાલી મદદ વાંચશો. કે. વાંચા કાંટા પાયધોની મુ. મુ'બઠ.

વોલન્ટીઅર ત્રિશે.

મારે નોંધર જાહેર ખબરની ગાડી ફેરવે છે, અને ઇસમાઇલી અમલદારોની ખુકા વેંચે છે. તેને ઇસમાઇલી વોલન્ટીઅરોએ હેરાન કીધો, તેની હાજર ઈમામને કરેલા ફજુરમાં અરજ.

અરજનો ઉતારો.

મુંબઈ તા. ૮-૩-૧૯૨૦.

હીઝ હાઈનેસ સર આગા સુલતાન મહમદસાહ.

હાજર ઇમામ ! ! ! હું આજીજીથી અરજ કરનાર રહેમતુલા ઇસમાઈલ ત્રીજેરીવાળાનો સુજીદો કબુલ કરશો.

મારી અરજ એ છે જે આજે તા. ૮-૩-૨૦ ના માર્ચ માસે “ મારા ધંધાની અને “ ઇસમાઈલી અમલદારોનાં ” કારભારની બુક વેચવાની જાહેર ખપરની માડી લખતે રસ્તા ઉપર જતો હતો, તે વખતે વોલન્ટીઅરોએ મારા માસુસને માર્યો હતો. અને બુક વેચવાની “ જાહેર ખપરનું પાટીકું ” તોડી નાખવાની કોશીશ કરતાં હતાં. તે ઉપરાંત તેને ગરદનમાંથી પકડીને જાહેર ખપરની માડી સુધાં મારા રહેવાના ઘર આગળ લઈ આવ્યાં, અને “ વોલન્ટીઅરોએ ” હુકમ કર્યો કે “ તારું પાટીકું કાઢી નાખ, નહીં તો, તોડી નાખશું.”

તેની મેં ઇસમાઈલી કૉન્સીલની ઓફીસમાં કૉન્સીલનો નોકર “ વરતેજી ” પાસ તપાસ કરાવી કે “ વોલન્ટીઅરોને આવો હુકમ કોણે આપ્યો છે કે “ બુકની જાહેર ખપરનું પાટીકું તોડી નાખવું ?

તેના જવાબમાં “ વરતેજીએ ” કહ્યું કે તમે મોટાને
અરજ કરો ” પરંતુ ઈસમાઇલી કૌન્સલ મને જવાબ આપતી
નથી, તેથી આપ હમામને આ અરજ કરવાની મને ફરજ
પડી છે. આની નકલ “હમામી ઈસમાલી કૌન્સલને પણ
મેકલી છે.

લી૦ આપનો મુરીદ રહેમતુંલા ઈસમાઈલ ત્રીજરીવાળાનો
સુજદો કબુલ કરશે.

કોમી પેપર અને માસીક વિશે.

વાંચનાર ભાઈઓને હું યાદ આપું છું કે ઈસમાઈલી
અમલદારોના આપખુદીના થોડા કારભાર જાહેરીમાં લાવવાને
ખુદાએ મને શક્તિવાન કરીધો છે અને હજી કરશે.

દરેક કોમમાં માસીક અને પેપરો નીકળે છે, તેઓ
પોતાની કોમમાં જેવા કારભાર ચાલતા હોય, તેવા કાર-
ભારનો ચીતાર આપે છે, પરંતુ આપણી કોમના માસીકો
તો, ઈસમાઇલી અમલદારોના આપખુદીના કામને ઢાંકવાની
કોશીશ કરી રહ્યા છે, અને કોમને અમલદારોના કામથી
અજાણ રાખે છે, તેનાવિશે “ ઈસમાઈલી સતપત્ર પ્રકાશના
માસીક અને અધીપતીઓ, અમલદારોના કામ જાહેરીમાં
લાવવાને બદલે કોમને અંધારમાં રાખે છે.

ઈસમાઈલી સતપંથના માલેક અને અધીપતીને મારી
અરજ એ છે જે નીચેની હકીકતનો ખુલાશો બહાર પાડવા
મહેરબાની કરશે. અગર ખુલાશો બહાર નહીં પાડવાના કારણ
પણ બહાર પાડશે. “ઈસમાઈલી સતપંથ પ્રકાશ” પુસ્તક
ચોથું, ચૈત્ર અંક ૬૬૦ પાનું (૨૭૫) માં છાપેલું છે કે:—

“આપણા હાજર ઈમામે પુનામાં આ મજલસ છેલ્લી
ગાહેર ફરમાવી છે, અને હવેથી પુનામાં મજલસ ભરવી નહીં.”

ઉપરનો ફરમાન આપણા હાજર ઈમામે પુનાના વારસ
ડાહ્યાલાઇ વેલજી અને પુનાની કૌન્સીલને પહેલુંજ ફરમાન
કીધું હતું કે ?

અગાઉ પુનાની મીજલસ બંધ કરવાનું ફરમાન થયાં
હતાં કે નહીં ? તેનો ખુલાશો પણ બહાર પાડવા મહેરબાની
કરશે. આપણા હાજર ઈમામ છેલ્લી વખતે હીંદમાં પધાર્યા,
તે વખતે મોટા જમાતખાનામાં આપણા હાજર ઈમામે
ફરમાન ફરમાવ્યું કે પુનામાં મજલસ ભરવી નહીં, પરંતુ
આપણા હાજર ઈમામની એ ફરમાની કરીને પુનાનો વારસ
ડાહ્યાલાઇ વેલજી અને પુનાની ઈસમાઈલી કૌન્સીલ બોળા
કામ પાસેથી ધર્મને નામે અને મજલસને બાને પૈસા કઢાવે
છે, તેને કામથી ગણુ વાસ્તે ગાહેરીમાં કેમ નહીં લાવ્યા ?
તેનો ખુલાશો પણ બહાર પાડશે.

ખીજી ઉપરના પાનામાં લખે છે કે “કામી બંધા-
રણના કાયદામાં સુધારો વધારો કરવાનો આપણા હાજર
ધર્મામનું ધ્યાન ખેંચાયે હોવાથી સુધારો વધારો કરવાને
કમીટી નેમાત્ર છે.”

ઉપરના કાયદા કેણે ધડયા હતા ? અને કોના હુકમથી
અમલમાં મૂક્યા હતા ? તેનો ખુલાશો પણ બહાર પાડશો.

ઉપરના પાનામાં લખે છે કે “તપાસ કરવાની
કમીટીની નેમણુંક, કાઠીયાવાડના વારસ ઉપરાંત ખીજ સંલ-
પીત ગૃહસ્થોને સામેલ કરવામાં આવ્યા છે. તે કમીટીના
ચેરમેન તરીકે ઉનાવાળા મી. નુરમામદ ખાલુલને નીમવામાં
આવ્યા છે.”

ઉરની કમીટી કેણે નેમી છે ? તેનો ખુલાશો પણ
બહાર પાડશો. ખીજી કાઠીયાવાડના વારસ હખીખભાઈની
સત્તા ખેંચાઈ ગઈ કે ચાલુ છે ? તે ઉપરાંત પુનાના વારસ
અને કાઠીયાવાડના ખીજ વારસોની સત્તા એસની એમ રહી છે
કે ખેંચાઈ ગઈ છે ? તેનો પણ ખુલાશો કામની બાજુ વારસે
બહાર પાડશો. અગર તેમ નહીં કરશો તો, તમારા વિશે
મારે કલમ હાથમાં લેવી પડશે. કારણ કે ઇસમાઈલી અમ-
લદારોના આપખુદીના કામ બહેરીમાં લાવવાને બદલે તેના

કામ ઢાંકીને વખાણુ કરો છો. જેથી ઇસમાઇલી અમલદારો-
કામથી કામ અધારામાં રીએ છે, અને ધર્મને ખાને લુટાય છે
વાસ્તે ફરીથી આપને હું પાઠી આપું છું કે કોમી માસ
કનું શું કામ છે ? તે કામની ખરાબર ફરજ બજાવવી જોઈએ

જવાબ તરીકે:—એક માણસનું “કેમેરામાં ફોટો
લેવાય છે, જેથી જે માણસનું ફોટો લીધું હોય, તેથી તે
અહેરાનો ફોટો, “કેમેરામાં” આંખેહુબ ઉતરે છે. તે
પ્રમાણે કોમી માસીકનું પણ કામ હોવું જોઈએ, કે નાત
અમલદારોના જેવા કામ હોય, તેવા આંખેહુબ જાહેરી
લાવવા જોઈએ, જેથી કામમાં ખરાબ કામ થતાં અટ
અને સારા કામ કરનારને ઉત્તેજન મળે. પરંતુ મારે હી
ગીરી સાથે કહેવું પડે છે કે, તમેએ તો અમલદારોના કા
જાહેરીમાં લાવવાને બદલે તેના કામને ઢાંકવાની કોશી
કરી રહ્યા છો.

જેથી અમલદારો કામને આપજીવીથી હેરાન અ
પાયમાલ કરવામાં ફાવી ગયા છે, અને તમે તેના કામ
જાહેરીમાં નથી લાવતા, તેથી તેને ઉત્તેજન મળે છે. એ
જવાબી અમલદારો એ ઘડક યુદ્ધનો ડર રાખ્યા વગર ગર
ખોતા હક દબાવી પાડ્યો છે, તે ઉપરનું જખાણુ વાંચવાથી
તમેને સાફ દેખાઈ આવશે.

